

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКА МАЙБУТНЬОГО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Випуск 2(12), 2023

Мукачево

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Науково-методичною радою Мукачівського державного університету
(Протокол №9 від 23.11.2023 р.)

Головний редактор:

Гоблик Володимир Васильович – доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України, перший проректор, Мукачівський державний університет

Заступник головного редактора:

Молнар Тетяна Іванівна – голова Наукового товариства студентів, аспірантів, молодих вчених, Мукачівський державний університет

Відповідальний секретар: Мовчан К.М.

Мукачівський державний університет

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Кабацій Василь Миколайович – к. ф-м. н., доцент;

Кобаль Василь Іванович – к. пед. н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи;

Козарь Оксана Петрівна – д-р. т. н., академік Української технологічної академії (м. Київ), професор кафедри інженерії, технологій та професійної освіти;

Корнієнко Інокентій Олексійович – д-р. психол. н., професор, доцент кафедри психології;

Лужанська Тетяна Юрївна – к. географічних наук, доцент;

Малець Олександр Омелянович – д-р. і. н., професор;

Мілашовська Ольга Іванівна – д-р. е. н., професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної та музейної справи;

Моргун Алла Володимирівна – к. філол. н., декан гуманітарного факультету;

Попович Наталія Михайлівна – д-р. пед. н., доцент, завідувач кафедри музичного мистецтва;

Прокопович Лідія Сигізмундівна – к. філол. н., доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій;

Проскура Володимир Федорович – д-р е. н., професор;

Реслер Марина Василівна – д-р е. н., професор, академік Академії економічних наук, декан факультету економіки, управління та інженерії;

Стегней Маріанна Іванівна – д-р. е. н., професор кафедри економіки та фінансів;

Теличко Наталія Вікторівна – д-р. пед. н., професор кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання;

Товканець Ганна Василівна – д-р пед. н., професор, завідувач кафедри теорії та методики початкової освіти;

Фізеші Октавія Йосипівна – д-р. пед. н., професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту;

Черепаня Наталія Іванівна – к. пед. н., доцент, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти;

Черничко Тетяна Вікторівна – д-р. е. н., професор, завідувач кафедри економіки та фінансів.

веб-сайт. – 2022. – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/news/vzaiemodiia-z-batkamy-v-inkliuzyvnomu-osvitnomu-prostori-zakladiv-doshkilnoi-osvity-70013.html>. (дата звернення: 29.11.2022).

4. Романюк Н. Організація взаємодії з батьками у пошуках компромісу залучення дітей з особливими потребами в освітній простір / Н. Романюк // Інклюзивна освіта як індивідуальна траєкторія особистісного зростання дитини з особливими освітніми потребами: зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародною участю, 08-09 листопада 2018 р. – Вінниця: Меркьюрі-Поділля, 2018. – С. 134–138.

5. Суховієнко Н. Підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Н. Суховієнко. – Хмельницький, 2018. – 20 с.

6. Філанчук С. Інклюзія у ЗДО: досвід реалізації / С. Філанчук // Практичний психолог: дитячий садок. – 2019. – № 10. – С. 36–39.

7. Шадюк О. Співпраця вихователів ЗДО та батьків, що виховують дітей з особливими освітніми потребами / О. Шадюк // Інноватика у вихованні. – 2022. – № 16. – С. 233–239.

8. Щодо створення інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти: Лист МОН № 1/9-348 від 25.06.20 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-stvorennya-inklyuzivnogo-osvitnogo-seredovisha-v-zakladah-doshkilnoyi-osviti>.

УДК 17.022.1-043.83:373(045)

Фехтел М.Ю.

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки,
Мукачівський державний університет

Добощ О.М.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти
та освітнього менеджменту,
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

У статті представлено проблему формування позитивного іміджу закладу освіти. Окреслено дефінітивне поле дослідження, з'ясовано складники базового поняття. Представлено алгоритм формування іміджу сучасного освітнього закладу, з'ясовано чинники, які впливають на ефективність цього процесу. В межах наукової розвідки проведено дослідження, спрямоване на вивчення складових іміджу, зокрема конкретних

соціальних мереж, визначення запитів щодо інформаційного наповнення сторінки школи та оцінювання їх впливу на ефективність роботи закладів.

Ключові слова: імідж, імідж закладу освіти, внутрішній імідж, зовнішній імідж.

The article presents the problem of forming a positive image of an educational institution. The definitive field of the study is outlined, the components of the basic concept are clarified. The algorithm of formation of the image of a modern educational institution is presented, the factors that affect the efficiency of this process are clarified. Within the framework of scientific research, a study was conducted aimed at studying the components of the image, in particular specific social networks, identifying requests for the content of the school page and evaluating them in the impact on the efficiency of institutions.

Keywords: image, image of an educational institution, internal image, external image.

В сучасних ринкових умовах особливо актуальна проблема конкурентоспроможності освітнього закладу та його унікальності.

Робота закладу освіти багато в чому залежить від таланту керівника, професійної компетентності, реалізації його особистісно-творчого потенціалу, та іншого. Тож формування позитивного іміджу закладу освіти та її керівника є досить актуальним питанням психолого-педагогічної науки, яке активізувало проведення низки досліджень у даному контексті.

Імідж організації вивчається психологами, педагогами, економістами, маркетологами та іншими фахівцями і вченими різних сфер та напрямів діяльності.

Проблеми формування іміджу освітньої організації досліджують Л. Карамушка, М. Піскунов, Л. Присяжнюк, О. Ткаченко, І. Топчій та ін. Питання розвитку організації та управління закладом освіти вивчаються Ю. Конаржевским, В. Лунячком, О. Мармазою, М. Поташником, Є. Хриковим та ін.

Мета статті – проаналізувати теоретичні та практичні аспекти формування іміджу закладу освіти.

Зміна пріоритетів у державі внесла зміни до іміджу знань та освіти. Завдання із забезпечення позитивного іміджу стає нагальною потребою, що цікавить кожного керівника закладу освіти.

Слово «імідж» англійського походження (image – уявлення, образ).

Розглянемо трактування іміджу в різних словниках та наукових працях. Так, у Новому словнику іншомовних слів поняття «імідж» (з англ. image – образ) визначається як показ, зображення, зразок; уявний образ, уявлення; формування стійкого позитивного враження про товар, послуги підприємства [1, с. 257].

Великий тлумачний словник сучасної української мови трактує імідж як «рекламний, представницький образ кого-небудь (наприклад, громадського діяча), що створюється для населення» [2, с. 396].

Словник із соціології – як образ, зображення; реальне (або уявне) обличчя, стиль ділової поведінки людини, підприємця, фірми, ставлення до них на основі їх популярності та успіху, довір'я і симпатії людей; основа формування іміджу оцінка результатів діяльності [4, с. 118];

І.Топчій трактує імідж освітнього закладу як певний емоційно-забарвлений образ, що характеризується співвідношенням ціннісних настанов і очікувань особистості, транслюється у соціальне середовище та формує модель конкурентоспроможності. Тобто, імідж розуміється як думка групи людей про освітній заклад на основі сформованого образу, що виник унаслідок або безпосереднього досвіду взаємодії з ним, або в результаті інформації, отриманої від інших людей [6, с.179].

Отже, коли мова йде про імідж організації, йдеться про той образ, який виник в інших людей.

Імідж може формуватися стихійно, неконтрольовано або бути предметом цілеспрямованої роботи. Позаяк з кожним роком зростає конкуренція між освітніми закладами, то необхідність формування позитивного іміджу закладу освіти в сучасних соціально-економічних умовах стоїть гостро. Саме тому керівництву необхідно замислитися над тим, у чому перевага їх закладу над іншими.

Формування позитивного іміджу закладу освіти є складним інтегрованим процесом, який охоплює усі його компоненти. На думку науковця С. Сушко імідж слід розглядати у двох площинах – внутрішній та зовнішній. Внутрішній імідж формується засобами творчого середовища та соціально-психологічного

настрою в колективі (обґрунтування та впровадження інноваційних підходів до діяльності членів адміністрації, учителів, учнів; формування творчої «управлінської команди», налагодження оптимальних міжособистісних стосунків у колективі, становлення «духу» освітнього закладу, почуття патріотизму у вчителів та учнів). Становлення зовнішнього іміджу відбувається у процесі взаємодії закладу освіти із соціальним середовищем, передусім у місті, районі, області (розробка символіки, атрибутики, форми одягу, бланків, грамот, перехід з одного ступеня навчання на інший; оформлення приміщення, підготовка ділових паперів, інформаційних проектів, буклетів, презентацій закладу освіти, розробка проекту його розвитку) [5].

Основними методами формування позитивного іміджу ЗЗСО є:

–ефективні PR-заходи – дні відкритих дверей, участь у презентаціях і виставках освітніх послуг, публікації та виступи у ЗМІ та ін.

–благоустрій будівлі та території школи;

–підвищення організаційної культури колективу закладу;

–удосконалення професійної компетентності педагогів тощо.

Дослідники вважають, що процес формування позитивного іміджу закладу освіти має чіткий алгоритм.

I. Зуєвська [3] визначає наступний алгоритм формування позитивного іміджу ЗЗСО:

I етап. Початок цілеспрямованої роботи з формування іміджу ЗЗСО. Слід приділити увагу формуванню культури поведінки персоналу, адже перше враження від спілкування із співробітниками формує ставлення до закладу в цілому. Особливу увагу потрібно звертати на оформлення стін, інформаційних і рекламних стіннівок, плакатів, дошок пошани з фотографіями кращих учнів і педагогів, дошок оголошень, одягу школярів і вчителів та ін.

II етап. Активне формування іміджу ЗЗСО. Важливу роль у формуванні іміджу ЗЗСО на цьому етапі відіграє реклама. Потрібно приділяти увагу популяризації діяльності школи, забезпеченню систематичних і продуктивних зв'язків із випускниками різних років, забезпечувати постійний зворотний

зв'язок для аналізу ефективності проведених заходів.

В контексті нашого дослідження нами було проведено анкетування батьків школи, щоб з'ясувати уподобання батьків дітей щодо конкретних соціальних мереж та визначення їх запитів щодо інформаційного наповнення сторінок школи у соціальних мережах. Було опитано 40 батьків, з яких 34 особи (85%) – жіночої, і 6 осіб (15%) – чоловічої статі. 34 особи (85% опитаних) переконані, що висвітлення діяльності ЗЗСО в соціальних мережах може зробити цей заклад більш привабливим для його обрання батьками дитини, оскільки це створює довіру до закладу освіти; привертає увагу користувачів мережі Інтернет / громадськості до ЗДО; надає закладу освіти публічності. Адміністрація та педагогічні працівники школи на момент дослідження активізували просвітницьку роботу через персональні сторінки та на сторінці школи у соціальній мережі Facebook.

Відтак, системне висвітлення діяльності закладу освіти сприяє формуванню позитивного іміджу ЗДО та підвищенню рівня цифрової та ІКТ-компетентності педагогічних працівників, які долучаються до наповнення вебсторінки контентом.

III етап. Підтримка, коригування й оновлення сформованого іміджу.

Як висновок констатуємо, що ефективність управління закладу освіти та конкурентоспроможність закладу освіти неможлива без формування його іміджу. А створення іміджу закладу освіти є процесом безупинним.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Новий словник іншомовних слів: близько 40000 слів і словосполучень / Л. І. Шевченко, О. І. Ніка, О. І. Хом'як, А. А. Дем'янюк; за ред. Л. І. Шевченко. – К.: АРІЙ, 2008. – 672 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. К.-Ірпінь: ВТФ Перун, 2002. – 1440 с.
3. Зуєвська І. Імідж школи як ресурс її розвитку / І. Зуєвська // Директор школи. – 2006. – № 1. – С. 10–13.
4. Соціологія: словник термінів і понять / упор.: Є. А. Біленький, В. М. Дебой, М. А. Козловець, А. А. Котвицький, І. В. Саух, В. О. Федоренко, В. О. Цибульський, В. О. Жаловага; за ред.: Є. А. Біленького, М. А. Козловця. –

К.: Кондор, 2006. – 372 с.

5. Сушко С. Сучасна модель управління гімназією / С. Сушко // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2003. – № 3. – С. 85–100.

6. Топчій І. В. Психолого-педагогічні засади конкурентоспроможності закладу освіти у нових соціокультурних умовах / І. В. Топчій, Л. Є. Бегеза // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2014. – Вип. 121, Т. 2. – С. 178–181.

УДК 159.922.76-056.45(045)

Чейпеш В. М.

здобувач вищої освіти ОС Магістр,
спеціальність 013 «Початкова освіта»,
Мукачівський державний університет

Костю С.Й.

кандидат психологічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ

У статті проаналізовано структуру та функції обдарованості та запропоновано робочу структурно-функціональну модель цих феноменів. Підкреслюється важливість особистісного компонента в структурі креативності та обдарованості. Окреслено проблеми, пов'язані з діагностикою та інтерпретацією обдарованості особистості, а також можливості їх подолання.

Ключові слова: обдарованість, молодший школяр, особистість, здібності, структура, талант.

The article analyses the structure and functions of giftedness and proposes a working structural and functional model of these phenomena. The importance of the personal component in the structure of creativity and giftedness is emphasised. The problems associated with the diagnosis and interpretation of personality giftedness are outlined as well as the possibilities of overcoming these problems.

Keywords: giftedness, primary school student, personality, abilities, structure, talent.

Обдарованість – досить складна за своєю природою психологічна якість дитини, тому в психологічній літературі однастайність у розумінні цього феномену відсутня. Раннє виявлення обдарованості допомагає спрямувати

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>